

nödigt; ty spekulationen är redan i full fart. Tullkamrarna öfverhopas med kopeksstycken, och enskilda betala med dem sina arbetare.

Vi kunna hjälpa oss med den af Senaten föreslagna ändringen – *men* endast sålunda att kopeksstyckena i tidningarna utskrikas såsom dåligt mynt och af enskilda icke mottagas.

Vore det derföre möjligt att med ens bringa saken derhän:

att af det underhaltiga silfvermyntet både kopek och penni skall mottagas endast *en* mark eller 25 kopek,

och af kopparmyntet endast 6 kopek eller 24 penni,

10 såväl i enskild liqvid som i kronans kassor; så vore kuren radikal,

Det gäller hufvudsakligen förändring af ett af Senaten utfärdadt stadgande. Ville Hans Majestät Nådigst öfverlemna åt Senaten att äfven nu förordna – med vilkor blott, att det Ryska och Finska myntet skola vara lika ställda – så vore detta det aldri lyckligaste. Är detta ej möjligt? Nemligen åt Senatens Economie Departement att stadga efter omständigheterna.

Jag förstår nogsam, huru illa det är att med saken ännu plåga. Men jag har nödgats taga reformen sådan den gifvits.

20 Gode, Nådige Herr Grefve! haf godheten tröttna icke vid saken och mig. Den tanklösa mängden har icke haft insigt att tacka dem, den tacka borde. Men de finnas, som det förstå; och äfven folkwt skall nog lära känna sina välgörare,

Tillåt mig Högvälborne Herr Grefve att till försäkran om min djupa Vörndnad foga den om min uppriktiga tillgifvenhet och erkänsla.

Högvälborne Herr Grefvens
aldri ödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

30

514 A. ARMFELT – J. V. SNELLMAN 30.XI 1865, TELEGRAM

HUB, JVS handskriftssamling

Helsingfors.

Senator Snellman.

40 I anledning af Senatorns bref rörande Senatens framställning af 13. November meddelas att saken bifallen.

Armfeld.

515 T. S. THILÉN – J. V. SNELLMAN 1.XII 1865 HUB, JVS handskriftssamling

Högtärade Broder!

50 Jemte det jag å den tänkande delens af länet vägnar har nöjet frambära min Högtärade broder en skyldig, men derföre ej mindre hjertlig, tacksamhetsgård för det outtrötliga nit och mannamod hvarmed Broder tillkämpade fäderneslandet den för vårt materiella framåtskridande så viktiga myntreformen, anser jag för min pligt att till Broders bepröfvande öfverlemna min öfvertygelse att nu om någonsin, sedan

myntrealisationen förverkligats, inrättandet af ett finska bankens vaxelkontor på denna ort vore af största vigt. Utförseln till Ryssland isynnerhet af smör och fågel ifrån mellersta och östra delen af landet har länge drifvits af allmoge från detta län såsom binäring och landthandthandlare, som föryttra varan emot kontant betalning, hafva nu spridt det erhållna ryska sedelmyntet ut å landsbyggden. Deremot har åter införsel af ryska produkter skett genom köpmän, hvilka gemenligen ej haft annat varuvärde att gifva deremot än penningar. Desse kunde således använda en stor del af det ryska sedelmynt, som landthandlare utspridt, om de blott ägde tillfälle att placera detsamma tills den tid om vintern intrefar, då de ryska varorna afhentas. Men Föreningsbankens härvarande agentyr, hvilken härintills till allmän belåtenhet och lättnad för orten medlat penningomsättningen härstädes, har numera icke emottagit ryskt sedelmynt till något värde, hvarken i liquid eller såsom hypothek, hvilket vållat stagnation i rörelsen. Till afhjelpande af detta vore det högst angeläget att vaxelkontor så fort som möjligt inrättades här och om möjligt äfven i Nyslott och kunde ju dessa berättigas att drifva sådan bankrörelse som de förut i landet befintliga vaxelkontoren åtminstone på försök. Få vi ej något vaxelkontor så fruktar jag, att den för hvarje år stigande exporten till Ryssland hämmas.

Med kännedom af vår Savolaksares enkelhet var jag betänkt på utfärdandet af en kungörelse för att i möjligaste motto förekomma de missbruk, som blifva en följd af myntrealisation, då Finans Expeditions skrifvelse ankom och är nämde kungörelse, numera omredigerad, under öfversättning.

Fattigdomen är stor och penningbristen ännu större. Mjöl till brödföda köpes redan på många orter i länet, men som jag är en antagonist till alla understöd, hvilka ej äro af yttersta nödvändighet påkallade, så har jag ej heller framkallat upplysningar om bristen och ernar ej heller göra det förän till den 1:a Mars, om ej kommunerna sjelfva se sig tvungna att tidigare inkomma med förslag till bristens afhjelpande, i hvilket fall vi till en början kunna utlåna 17 000 mark hos Central Undsättningskomiten disponibla medel. Under Mars månad ernar jag personligen på ort och ställe taga notis om kommunernas behof, samt med dessa öfverenskomma om bristens afhjelpande, och derefter till Senaten inkomma med förslag. Med säkerhet kan nu redan förutses att den besutna allmogen behöfver spanmålsån under våren och sommaren till brödföda och den obesutna arbetsförtjenst, och kan till nämnde lån användas äfven den i magasinerna befintliga Riga rågen, emedan den, ehuru torr men oriad, svårligen kan oskadad bibehållas öfver sommarn, ifall quantiten i bingorna ej förminskas. Bra vore om priset på råg tunnan ifrån det fastställda 34 mark 50 penni skulle kunna sänkas, hvilket väl torde låta göra sig utan förlust, då rågen troligen är betald åt entreprenörerna i ryskt sedelmynt, ty det höga priset, men icke tillgång på utsädes råg, hvilken, oakadt den under nästan hela Juli månad fortfarande tropiska hettan, dock ej hann på de flesta ställen mogna till den för såddens verkställande vanliga tiden, afhöll allmogen ifrån uttagandet af de af kommunerna begärda lån till råg utsäde; härom vittnar ej allenast allmogens egen utsago, utan äfven den i allmänhet sent verkställda sådden, hvilken ännu engång skulle förorsakat oss ett missväxt år, om hösten ej varit så lång och mild.

Med fullkomlig högaktning och vänskap tecknar jag

Min Högtärade Broders
Ödmjuka tjänare
T. S. Thilén

S:t Mickel den 1:a Dec. 1865

10 **516** *F. O. AF BRUNÉR – J. V. SNELLMAN 2.XII 1865*
HUB, JVS handskriftssamling

S:t Pburg d. 2. Dec. 1865.

Högädle Herr Senator och Riddare!

Genom telegram af förlidne thorsdag torde H⟨ans⟩ E⟨xcellens⟩ Grefve
Armfelt hafva underrättat Herr Senatorn att H. K. M:t samma dag
bifallit K⟨ejserliga⟩ Senatens framställning om inskränkning i det
underhaltiga silfvermyntets emottagande; och förmodar jag att det
20 officiella svaret afgår med dagens post. Såsom att förutse var, ville
H. M:t hafva inhemtat Finans Ministerns tanke innan Nådig decission
meddelades. Att Finans Ministern äfven i denna fråga ådagalagt sin
vanliga välvilja, torde vara öfverflödigt omnämna.

Inom den diplomatiska korpsen har reformens beviljande gjort stort
uppsede och Engelska Ambassadören skall till och med yttrat att
hans regering aldrig kunnat gå in på ett dylikt begifvande. I vissa
politiska kretsar murras visserligen starkt, men oväntadt har varit att
ingen af de här i S:t P⟨etersburg⟩ utkommande tidningarne, som
omtalat reformen, haft några påminnelser deremot. Det ser ut, som
30 skulle man tro att vår reform endast är en förelöpare till något
motsvarande härstädes. Mycket pratas visserligen i den vägen och
aldeles osannolikt är det icke, att någonting sker i samm⟨an⟩hang med
emissionen af det i fråga varande nya sedelmyntet. Saken behandlas
emellertid med yttersta hemlighet, så framt någonting verkligen är å
bane.

Ännu vilja våra marksedlar ej taga kurs härstädes. De vise påstå att
sådant ej heller kommer att ske innan fullhaltigt silfver utlemnas.
Bedömmandet af denna fråga ligger emellertid utom min befogenhet
och förmåga, hvarföre jag ej heller har att yttra mig derom.

40 Inneslutande mig i Herr Senatorns fortfarande vänskapsfulla håg-
komst, har jag äran att med utmärkt högaktning framhärda

Högädle Herr Senatorn och Riddarens

ödmjukaste tjänare
F. af Brunér.

50 **517** *A. ARMFELT – J. V. SNELLMAN 2.XII 1865*
HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator och Riddare!

En af Kassören vid Statssekretariatet för Finland till mig ingifven
skrift, angående utverkande af rättighet för embets- och tjenstemännen
vid Statssekretariatet att för tiden ifrån myntreformens genomförande